

Diesellok T 669 / Motorová lokomotiva T 669



Foto: T. Dvorak





Die Konstruktion der markanten dieselektrischen T 669 der Lokomotivfabrik CKD Prag basiert auf Exportaufträgen von sechsachsigen Diesellokomotiven für den schweren Rangierdienst in die ehemalige Sowjetunion und Albanien. Nach Fertigstellung der drei Prototypen mit der Bezeichnung ČME für die Sowjetunion und T 669.0 für die CSD wurden die Lokomotiven erfolgreich getestet und umgehend in Serie produziert. Da CKD Prag zum Zeitpunkt mit Exportaufträgen voll ausgelastet war, wurde die Produktion zu ZTS Dubnica in die Slowakei verlagert.

Die sehr guten Fahreigenschaften führten 1967 zu einer Nachbestellung von weiteren Lokomotiven für die CSD, die als Reihe T 669.1 in Dienst gestellt wurden. Weitere Maschinen gingen direkt an Industriebahnkunden.

Schon nach kurzer Zeit waren die Lokomotiven ein wesentlicher Bestandteil aller großen Rangierbahnhöfe in der UdSSR und Tschechoslowakei. Durch Veränderungen am Rahmen konnten bei einigen Maschinen der Achsdruck reduziert werden. Die erste so modifizierte Lokomotive T669 0082 wurde in T669 1001 umbenannt. Nach der Erweiterung des Rangierbahnhofes in Čierna im Osten der Slowakei in den Jahren 1970 / 71 erhielten die CSD 12 weitere Lokomotive, die als T669.5 (heute 771.8) von ZTS Dubnice ausgeliefert wurden.

Zusätzlicher Bedarf an Fahrzeugen der Baureihe führte nach dem Produktionsstopp der Loks in Dubnica zu einer Bestellung von 10 weiteren Maschinen bei CKD Prag, die die Bezeichnung T669.51 bzw. später 770.8 erhielten. Diese Fahrzeuge wurden in den Depots in Čierna nad Tisou und Maťovce stationiert, wo die Loks weiterhin in Betrieb gehalten werden. Ähnliche Lokomotiven mit der Bezeichnung Typ ČME3 sowie eine weitere Serie mit elektrodynamischer Bremse (ČME3T) konnten in die Sowjetunion exportiert werden. Auch der Irak (DE53100), Syrien (LDE1500), Albanien (T669) und Polen (S-200) und Indien (DEC120) bestellten Lokomotiven dieser mit ca. 8200 produzierten Exemplaren äußerst erfolgreichen Fahrzeug-Familie.





Foto: T. Dvorak

59786 Diesellok T 669 ČSD Ep. IV

59786 Motorová lokomotiva T 669 ČSD Ep. IV

Tyto stroje jsou určeny pro těžkou posunovací a traťovou službu v náročných provozních podmínkách. Vznik tohoto typu v tehdejší podniku ČKD byl iniciován požadavkem tehdejších sovětských železnic. V roce 1963 vznikly 3 prototypy – 2 s označením ČME pro Sověty a 1 jako T 669,0 pro tehdejší ČSD. Lokomotivy byly v testech úspěšné a tak Sověti i ČSD objednali výrobu sériových kusů. Výrobní podnik ČKD Praha byl v té době přeplněn exportními zakázkami a tak byla výroba částečně předána do Závodů těžkého strojírenství v Dubnici nad Váhem na Slovensku. Lokomotivy řady T669,0 pro ČSD zde byly vyráběny od roku 1967 a v roce 1969 je nahradily lokomotivy následující řady T669,1. Exportní lokomotivy pro Sověty a další zájemce vyráběl ČKD Praha lokomotivka ve Vysočanech. Lokomotivy byly průběžně vylepšované a zároveň byly necelé dvě desítky strojů dodány do československého průmyslu. Během několika let se tyto lokomotivy staly neodmyslitelnou součástí provozu všech velkých seřadovacích nádraží v SSSR a též v celém bývalém Československu. Největší změnou během výroby byla rekonstrukce uložení rámu podvozků pomocí vahadel, která umožnila vyrovnání nápravových tlaků. První takto upravenou lokomotivou byla T669,0082, která byla po úpravě přeznačena na T669,1001. Po rozšíření překladišť v Čierne nad Tisou na východním Slovensku bylo dodáno v letech 1970-71 12 strojů řady T 669.5 (dnešní





59784 Diesellok T 669 ČSD Ep. V
59784 Motorová lokomotiva T 669 ČSD Ep. V

771.8) z Dubnice nad Váhem. To však nestačilo a díky ukončení výroby této řady v Dubnici byly proto další lokomotivy objednány opět v ČKD, které dodalo celkem 10 strojů v provedení bez vahadel a tyto stroje byly označeny řadou T 669.51 a později 770.8. Jejich domovem se stala depa v Čierne nad Tisou a Maťovcích, kde jsou nadále udržována v provozu. Další tři lokomotivy na široký rozchod získal tamní průmysl; vyrobeny byly postupně v letech 1974, 1983 a 1985 taktéž v ČKD. Obdobná motorová lokomotiva typu ČME3, později s elektrodynamickou brzdou jako ČME3T, byla dodávána do Sovětského svazu. Jiné varianty byly dodávány do Iráku - řada DES3100, Sýrie - řada LDE1500, Albánie - řada T 669, Polska - řada S200. Zajímavostí je, že se tyto lokomotivy dostaly i do Indie - řada DEC120.



Produktionsorte:
Výrobní závody:
- Prag CZ/ PRAHA CZ
- Dubnica SK/
Dubnica nad Váhom SK



Weitere Varianten der PIKO T 669/další varianty PIKO T 669,0



59785 Diesellok T 669/S 230 ČD Privatbahn Ep. V

59785 Motorová lokomotiva T 669/S 230 ČD Privatbahn Ep. V



59787 Diesellok T 770 PJ Most ČD Ep. V

59787 Motorová lokomotiva T 770 PJ Most ČD Ep. V



59798 Diesellok T 669 ČSD Ep. IV

59798 Motorová lokomotiva T 669 ČSD Ep. IV



59789 Diesellok T 669 ČSD Ep. IV

59789 Motorová lokomotiva T 669 ČSD Ep. IV



Seitenansicht Diesellok T 669/S 230 ČSD Ep. V
boční pohled Motorová lokomotiva T 669/S 230 ČSD Ep. V



Frontansicht Diesellok T 669/S 230 ČSD Ep. V
čelní pohled Motorová lokomotiva T 669/S 230 ČSD Ep. V



Seitenansicht Diesellok T 669 ČSD Ep. IV
boční pohled Motorová lokomotiva T 669 ČSD Ep. IV



Frontansicht Diesellok T 669 ČSD Ep. IV
čelní pohled Motorová lokomotiva T 669 ČSD Ep. IV



Seitenansicht Diesellok T 669 ČSD Ep. I V
boční pohled Motorová lokomotiva T 669 ČSD Ep. IV



Frontansicht Diesellok T 669 ČSD Ep. IV
čelní pohled Motorová lokomotiva T 669 ČSD Ep. IV